

YTTRANDE 2017-02-23
Dnr KS-17/00101

Till: Regeringskansliet
Näringsdepartementet

Avs: Norsjö kommun
935 81 NORSJÖ

**Yttrande gällande slutbetänkande av parlamentariska landsbygdskommittéen
SOU 2017:1 För Sveriges landsbygder - en sammanhållen politik för arbete, hållbar
tillväxt och välfärd.**
(dnr N2017/00222/HL)

Norsjö kommun är en del av Region 8 som är en sammanslutning av 9 kommuner (Arjeplog, Dorotea, Lycksele, Malå, Norsjö, Sorsele, Storuman, Vilhelmina, Åsele) i Västerbottens och Norrbottens inland. Alla kommuner som ingår i Region 8 är remissinstanser för Landsbygdskommitténs slutbetänkande och utgör nära 40% av de 23 utpekade kommunerna med extra stora utmaningar. Vi finner att Landsbygdskommittén verkligen ringat in hur svårigheter med avstånd och befolkningsutveckling påverkar arbetsmarknader, näringsliv och tillväxt i våra kommuner.

Sammanfattning & allmänna synpunkter

Norsjö kommun har tagit del av parlamentariska landsbygdskommitténs slutbetänkande "För Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd (SOU 2017:1)". Slutbetänkandet, finner vi är väl genomarbetat och tar upp majoriteten av de utmaningar våra landsbygdskommuner har.

Vi ställer oss bakom de 75 konkreta förslag på reformer för att leva, bo, arbeta och bedriva företag i alla delar av Sverige och vill framhäva hur viktigt vi tycker att det är att alla förslagen blir genomförda, då de enskilt inte kommer att ge önskad effekt med målet att alla Sveriges kommuner har likvärdiga möjligheter.

Vi vill också understryka vikten av att förslagen förses med en tidsaspekt, då annars faran är att ett genomförande inte sker inom tidsramen av vad som är nödvändigt för landsbygdskommunernas överlevnad.

Vi välkomnar kommitténs förslag att utlokalisera statliga myndigheter. Vi önskar dock att regeringen ger i uppdrag till de regionalt utvecklingsansvariga att genomföra samma process även regionalt så att viktiga funktioner inte endast gynnar större orter/ kommuner.

Synpunkter på föreslagna åtgärder

Nedan har Norsjö kommun listat upp några punkter som vi tycker borde tas hänsyn till vid genomförandet av åtgärdspaketet.

Avsnitt 2.3.4 – Näringslivspaket till kommuner med extra stora utmaningar

Norsjö kommun ställer sig bakom kommitténs förslag och ser det som oerhört viktigt för att utvalda kommuners ska kunna stärka sina lokala arbetsmarknader. Utan detta förslag kommer inte dessa 23 att klara arbetskrafts- och kompetensförsörjningen.

Avsnitt 3.2.2 – Enskilda vägar

Många enskilda vägar som används av allmänheten sköts av privata krafter. Vi föreslår att Regeringen ser över drift och underhåll av dessa och att Trafikverket hanterar detta i egen regi.

Avsnitt 3.2.2 – Reseavdrag

Norsjö kommun ställer sig bakom kommitténs förslag om kilometerbaserat reseavdrag. Vi menar dock att man bör differentiera avdraget beroende på om kollektivtrafik erbjuds eller inte. Därför stödjer Norsjö kommun Svensk kollektivtrafiks förslag angående reseavdraget. Se <http://www.svenskkollektivtrafik.se/globalassets/svenskkollektivtrafik/dokument/fakta-och-debatt/forskning/sammanfattning-forslag-avstandsberoende-reseavdrag-2016.pdf>

Avsnitt 4.2 – Nationella mål för politiken

Norsjö kommun vill bekräfta att detta är en ödesfråga både för att klara kompetens- och arbetskraftsförsörjningen men också välfärdsuppdragen.

Avsnitt 4.3 – Utbildningscentra för högre utbildning

Norsjö kommun ser positivt på kommitténs förslag om utbildningscentra i kommunerna och vi är angelägna om att statsbidragen verkligen tillfaller kommunerna för resurser att stärka kommunernas lärcentra.

Vi vill också poängtera att även kommuner utanför Nätverket för kommunala lärcentra (NITUS) sammanslutningen har lärcentra vilket inte klart framgår av betänkandet. Region 8s alla kommuner ingår i kommunalförbundet Partnerskap Inland - Akademi Norr som har jobbat med utveckling av Lärcentra sedan år 2000.

Avsnitt 5.1.2 Enklare att bygga i strandnära lägen

Kommittén har enligt direktiv inte utvärderat eller föreslagit ändringar i strandskyddslagstiftningen. Det som framgår i förslaget är att likrikta LIS-reglerna och minska vissa länsstyrelser omotiverade höga krav på utpekande av LIS-områden. Norsjö kommun anser att det är för otydligt angivet och att utfallet av ett sådant förslag inte med säkerhet får avsedd effekt. Vi föreslår därför istället att en utredning görs gällande en förändring strandskyddslagstiftningen. Dispens gällande strandskyddtillämpning (i de 23 identifierade kommunerna) eller förändring av beslutsprocess (så att beslutet om byggnationer i strandnära lägen åläggs kommunen) skulle vara ett mer träffsäkert förslag för att – som det i förslaget anges – underlätta en ökad bosättning och etablering i kommunen.

Avsnitt 5.2.1 Förbättrade krediter för byggande av bostäder i landsbygderna

Kommittén har noterat problematiken med finansiering av ny- och ombyggnationer i landsbygdsområden. Eftersom fastigheternas pantvärde generellt är lägre än dess produktionskostnad, påverkar detta bankernas vilja till kreditgivning för uppförande av fastigheter i landsbygdsområden. Vi vill påpeka att fastigheter värderas avsevärt högre om det ligger strandnära. Följaktligen, om strandnära byggnationer underlättas (se kommentar gällande avsnitt 5.1.2) så påverkar det även utvecklingen gällande kreditbeviljande i landsbygdsområden i positiv riktning. I övrigt är förslaget intention bra.

Avsnitt 6.5 En kulturpolitik för hela landet

Norsjö kommun är angelägen om att denna insats faktiskt får bäring på kommunnivå. I Västerbotten har hittills de kulturella medlen hanterats regionalt till mycket låg andel främjat det lokala kulturlivet. Vårt kulturliv har också andra dimensioner genom vår unika natur, samernas kultur och hantverk samt beroendet av turismnäringen och upplevelseindustrin.

Avsnitt 7.1 – Statens närvaro

Norsjö kommun ställer sig bakom kommitténs förslag angående statlig närvaro i glesbygd i sin helhet. Vi vill dock framhäva vikten av att fördelning av arbetstillfällen baseras på behov och förutsättningar samt sker i dialog med kommunerna. Vi vill också poängtera vikten av att skilja på resultaten av statskontorets utredning kring statliga myndigheters lokalisering och kommitténs utredning om var behoven är som störst, dvs. att istället för att utgå från län faktiskt se till kommuner med alltmer avsmalande arbetsmarknader.

<http://www.statskontoret.se/globalassets/publikationer/2016/201608.pdf>

Avsnitt 7.1.3 – Ny organisation av statlig lokal service

Vi ser positivt på förslaget att servicecenter inrättas i hela landet, men vill belysa att pga. vissa FA-regioners storlek (fler kommuner) förblir avståndet till medborgarna stort. Vi föreslår därför att servicecenter inrättas i varje kommun.

Avsnitt 9.3.2 – Förslag om stärkt dialog och samverkan mellan det civila samhället och offentlig sektor

Norsjö kommun ser positivt på att man vill att leadermetoden ska tillämpas rikstäckande men då måste nuvarande system förändras och förenklas.

Om man har för avsikt att lansera leader rikstäckande måste man först ta ställning till om man har förtroende för den idéburna sektorn som är central i leadermetoden. Med dagens kontrollsystem kan man konstatera att förtroende inte tycks finnas. Nuvarande system förtar engagemanget och försvårar möjligheten för idébärare och entreprenörer att bidra till lokal utveckling.

Förslag på finansiering av föreslagna åtgärder:

Vi föreslår att man ser över gällande regler för ränteavdrag. Enligt Statistiska Centralbyrån (SCB) görs högst genomsnittligt ränteavdrag av invånarna i storstadskommuner och lägst i landsbygds kommuner. Storstadsbefolkningens höga ränteavdrag har en stark koppling mellan ränteavdragets storlek och bostadspriserna. Fördelarna av ett modifierat ränteavdrag (förutom att det kan finansiera en del av föreslagna åtgärder) skulle bl.a. vara att den stigande prisutvecklingen på fastigheter i storstäder skulle bromsas samt att lågt värderade fastigheter (i landsbygdsområden) skulle framstå som mer attraktiva.

Mikael Lindfors

Kommunstyrelsens ordförande i Norsjö kommun